

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
gk@cpr.dk
cpr@cpr.dk

5. august 2016

Høring vedrørende forslag til lov om ændring af lov om det centrale personregister

Dansk Erhverv har ved mail af 23. juni 2016 fået ovenstående lovforslag i høring og jeg skal hermed komme med vore bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv har gennem lang tid efterspurgt tiltag mod identitetstyveri og vi er derfor glade for, at regeringens forslag, der vil gøre det muligt for borgerne at få registreret en advarsel mod kreditgivning i CPR-registret. Samtidig er vi glade for, at løsningen bliver lavet i offentligt regi, og at det dermed sikres, at alle virksomheder, der er interesserede i det, vil kunne få adgang til oplysningerne via et opslag i CPR-registret.

De danske butikker oplever desværre fortsat problemer med identitetstyverier, og mens borgerne står med det følelsesmæssige ubehag og besvær ved, at deres identitet bliver misbrugt, så er det butikkerne, der står med de økonomiske tab, når der udleveret varer, som butikkerne aldrig får betaling for.

Det er Dansk Erhvervs håb, at det nye register vil være medvirkende til, at butikkerne får lettere ved at opdage, når det er en identitetstyv, der er på besøg i deres butik og forsøger at købe varer på kredit ved fremvisning af stjalne eller forfalskede identitetspapirer så butikkerne derved kan få reduceret deres økonomiske tab.

Dansk Erhverv noterer med tilfredshed, at det fremsatte lovforslag ikke regulerer, hvilken betydning en markering i CPR skal tillægges, men at det lades op til virksomhederne i den enkelte situation at foretage en konkret vurdering samtidig med, at en registrering vil kunne fungere som en advarsel til virksomhederne.

BDA
bda@danskerhverv.dk

Side 1/2

-

Deres ref.: 2016-3302
Vores ref.: SAG-2013-03424

-

593460

Det foreslåede register er en god løsning, men fra Dansk Erhvervs side så vi gerne, at butikkerne også fik adgang til oplysninger om stjalne kørekort og pas. Det er meget ofte disse identitetspapirer, som identitetstyvene benytter i forbindelse med køb i butikkerne, og det vil derfor være en stor hjælp for butikkerne, hvis de via passet eller kørekortets unikke løbenummer kunne få oplyst dels om passet eller kørekort er meldt stjålet eller om der er tale om et gyldigt løbenummer. Det vil også være en ekstra sikkerhed for de forbrugere, der melder deres identitetspapirer stjålet, men som ikke får registeret en advarsel i CPR-registret.

Som det også fremgår af lovforslaget, så er det baseret på frivillighed. Det er således frivilligt for forbrugerne, om de vil lade sig registrere, hvis de har mistet deres identitetspapirer. Registrets succes er afhængigt af, at forbrugerne benytter sig af muligheden for en markering i CPR og Dansk Erhverv vil derfor opfordre til, at oplysninger om muligheden for en markering i CPR indgår som en del af de informationskampagner om god digital adfærd, der igangsættes med afsæt i den fællesoffentlige digitaliserings strategi.

Specifikke bemærkninger

De specifikke ændringer i lov om det centrale personregister giver ikke anledning til bemærkninger fra Dansk Erhverv side.

Med venlig hilsen

Bo Dalsgaard
Chefkonsulent

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: gk@cpr.dk, cpr@cpr.dk, jm@jm.dk

28. juni 2016

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-112-0554
Sagsbehandler
Bjarke Asger Bro
Direkte 3319 3217

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)

Ved e-mail af 23. juni 2016 har Social- og Indenrigsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Efter en gennemgang af lovforslaget skal Datatilsynet udtale følgende:

1. Det er Datatilsynets opfattelse, at der med lovforslaget vil ske en behandling af personoplysninger omfattet af persondataloven¹.

Social- og Indenrigsministeriet ses imidlertid ikke at have foretaget en nærmere vurdering af lovforslagets forhold til persondataloven.

Af persondatalovens § 2, stk. 1, følger, at regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som giver den registrerede en bedre retsstilling, går forud for reglerne i persondataloven.

Omvendt følger det af persondatalovens forarbejder, at loven finder anvendelse, hvis reglerne om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Dette gælder dog ikke, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod direktivet² om behandling af personoplysninger.

Datatilsynet skal derfor henstille, at Social- og Indenrigsministeriet i bemærkningerne til lovforslaget redegør nærmere for ministeriets overvejelser om forholdet til persondataloven.

I den forbindelse kan Datatilsynet bl.a. pege på følgende regler i persondataloven, som bør overvejes:

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

² Direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

- Grundbetingelserne i persondatalovens § 5 om god databehandlings-skik, saglighed, proportionalitet, datakvalitet og sletning
- Behandlingsbetingelserne i persondatalovens § 6 om almindelige per-sonoplysninger, §§ 7 og 8 om følsomme personoplysninger, samt § 11 om personnumre
- Reglerne om de registreredes personers rettigheder i kapitel 8-10, her- under
 - Den dataansvarliges oplysningspligt ved modtagelse/indsamling af oplysninger, jf. persondatalovens §§ 28 og 29
 - Den registreredes ret til indsigt og øvrige rettigheder
- Reglerne om datasikkerhed i §§ 41 og 42 – kravet om fornødne sikker- hedsforanstaltninger, skriftlig databehandleraftale og kontrol med data- behandleren.

2. Datatilsynet skal for god ordens skyld gøre Social- og Indenrigsministeriet opmærksom på, at tilsynet også tidligere har udtalt sig om frivillig registrering for at undgå gældssætning og eventuel identitetstyveri. Kopi af udtalelsen vedlægges til orientering.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets lovafdeling til ori- enterung.

Med venlig hilsen

Jesper Husmer Vang
Chefkonsulent

Bilag: Datatilsynets udtalelse af 16. august 2011 om frivillig registrering for at undgå gældssætning og eventuel identitetstyveri.

[Forside / Afgørelser](#)

Frivillig registrering for at undgå gældsætning og evt. identitetstyveri

Brevdato: 16.08.11

Journalnummer: 2010-229-0012

1. Ved brev af 6. december 2010 med bilag har JHS AdVi v/Jan Høj Sørensen (herefter 'JHS Ad-Vi') på vegne af HOSS ApS rejst spørgsmål over for Datatilsynet om etablering af et register (advarselsregister), som indeholder frivillige registreringer på baggrund af et specifikt samtykke.

JHS AdVi har oplyst, at Datatilsynet flere gange har vurderet muligheden for, at et kreditoplysningsbureau kan foretage frivillig registrering, og at Datatilsynet hidtil har ment, at der ikke er hjemmel i persondatalovens bestemmelser til at gøre det.

JHS AdVi mener, at sagen bør genovervejes, specielt set i lyset af, at der er et reelt behov (blandt andet udtrykt af Center for Ludomani), og at registret skal oprettes ud fra bestemmelserne omkring advarselsregistre.

JHS AdVi har oplyst, at virksomheden gennem længere tid har arbejdet sammen med Den Sociale Retshjælp og derigennem endnu engang fået bekræftet, at der er brug for at etablere et system, hvor det af flere grunde er muligt via en frivillig registrering baseret på et udtrykkeligt samtykke at "advare" andre mod umiddelbart at indgå kreditforhold med én. En advarsel, der især, men ikke alene, kan begrundes ved ID-tyveri, hvor vedkommendes tilværelse kan blive totalt ødelagt.

JHS AdVi har endvidere henvist til, at frivillig registrering bl.a. kendes i Norge.

JHS AdVi har vedlagt en nærmere beskrivelse af det påtænkte system.

2.1. Kort om registret

Af den fremsendte beskrivelse af systemet fremgår, at HOSS ApS skal være dataansvarlig for løsningen. HOSS ApS er efter det oplyste et socialt økonomisk selskab etableret med henblik på at skabe løsninger omkring sociale forhold. HOSS ApS samarbejder ifølge det oplyste i det daglige med Den Sociale Retshjælp, Gældskompaniet og en række andre offentlige og private aktører.

HOSS ApS vil som et af sine projekter etablere og drive et Center for Frivillig Registrering, hvor det efter principperne omkring et advarselsregister skal være muligt for privatpersoner at oprette og opbevare sin egen frivillige registrering.

Selve behandlingen (registrering, distribution m.v.) af oplysningerne skal ske efter sikkerhedsmæssige forskrifter anført i persondataloven, og oprettelsen af systemet skal ske med tilladelse fra Datatilsynet.

2.2. Kategorier af personer, der kan blive registreret

Det fremgår herudover, at de personer, som kan blive registreret i advarselsregistret, er:

1. personer, som af den ene eller anden grund ønsker at gøre kreditgivere opmærksomme på, at disse ikke umiddelbart skal sige ja til at give vedkommende kredit, og
2. personer, som har mistet et identitetspapir og i den forbindelse er bekymret for, at det vil blive misbrugt.

Vedrørende personkategori 1 er det oplyst, at Den Sociale Retshjælp og Gældskompaniet gennem sagsbehandling for klienter ofte møder personer, der af den ene eller anden grund har svært ved at styre deres økonomi, og at disse personer bliver hjulpet af Den Sociale Retshjælp og Gældskompaniet til at få styr på økonomien. Arbejdet med at få overblik sker bl.a. ved en indledende screening, hvor personen har givet Den Sociale Retshjælp eller Gældskompaniet fuldmagt til at indhente samtlige oplysninger hos de forskellige kendte kreditorer og hos kreditoplysningsbureauerne.

Ved screeningen viser det sig ofte, at disse personer har en ikke ubetydelig, men gammel gæld hos flere kreditorer, og ofte har de stået registreret hos et kreditoplysningsbureau for disse forhold, men grundet persondatalovens bestemmelser omkring forældelse, jf. § 20, stk. 3, er de ikke længere registreret eller på vej til meget snart at blive slettet af registret.

Disse personer har i forbindelse med arbejdet omkring etablering af overblik og handlingsplan for afviklingen af gælden ret ofte brug for at få den hjælp, der ligger i forsat at kunne advare andre potentielle nye kreditgivere om, at kreditgiver ikke umiddelbart skal yde en kredit, så længe de er opført i systemet med en frivillig registrering. De pågældende personer har dybest set ikke nogen interesse i at optage yderligere lån, når de samtidig ved, at de ikke kan betale dem tilbage.

Det fremgår endvidere af den fremsendte beskrivelse, at Datatilsynet i tidligere afgørelser omkring frivillig registrering i sit nej til at give en tilladelse bl.a. har lagt vægt på, at formålet med frivillig registrering ikke har været at advare kreditgivere mod, at den registrerede er en "dårlig betaler". Tilsynet har således haft den opfattelse, at formålet med registreringen derimod snarere må antages at være hensynet til den pågældende selv, der på den måde søger at opnå en form for sikkerhed mod yderligere gældsstiftelse.

JHS AdVi har anført, at det ud fra tilkendegivelser er virksomhedens helt klare opfattelse, at kreditgivere ikke har interesse i at give kredit til nogen, som man på forhånd ved, ikke kan betale, hvorfor formålet med frivillig registrering efter virksomhedens opfattelse i høj grad har at gøre med at advare mod at give kredit.

JHS AdVi har videre anført, at man ikke skal underkende, at den frivillige registrering samtidig er et rigtig godt "værktøj" til at demonstrere over for personens nuværende kreditorer, at den pågældende fuldt ud er indstillet på at ville overholde betingelserne for handlingsplanen for afvikling af gælden og i den periode ikke optage ny gæld. Der er med andre ord tale om hjælp til selvhjælp.

Det fremgår endelig, at der til denne kategori af personer, som kan have stor gavn og glæde af en frivillig registrering, også hører mennesker, der er meget styret af impulsive handlinger; ofte unge mennesker med en eller anden form for forstyrrelse i impulsiviteten (f.eks. ADHD), som nu er blevet myndige og dermed meget hurtigt kan sætte økonomien over styr ved uhammet at optage lån, som de ikke kan betale tilbage. Disse personer har ofte brug for at have en personlig og uafhængig rådgiver inde over, inden de indgår i et kreditforhold.

Vedrørende personkategori 2 er det oplyst, at der gennem tidens løb i medierne har været skrevet en del om, hvor let det er at misbruge andre personers identitet. Der har sågar været tale om egentlig identitetstyveri, som har givet den forurettede meget store problemer rent praktisk med at blive "genindsat" i egen identitet og samtidig også har givet mange ar på sjælen i form af den voldsomme krænkelse, identitetstyveri har medført.

Center for Frivillig Registrering /HOSS ApS vil tilbyde alle, der af den ene eller anden årsag har frygt for, at deres identitet kan blive misbrugt, at de frivilligt kan blive optaget i dette system. Registreringen vil således være med til at sikre, at kreditgivere bliver advaret om, at der er noget galt, hvis nogen anvender vedkommendes identitet.

2.3. Kriterier for optagelse i registret

Vedrørende optagelse i systemet fremgår det, at tanken er, at myndige personer kan optage sig selv/få sin egen optagelse, og selve optagelsen i systemet skal udelukkende kunne ske med et udtrykkeligt og specifikt samtykke afgivet af personen selv og med den tilstrækkelige sikkerhed for, at det er en frivillig viljestilkendegivelse.

Personen vil kunne afgive et frivilligt samtykke i form af en skriftlig tilkendegivelse med underskrift vedlagt behørig billegdokumentation eller i form af en elektronisk tilmelding ved anvendelse af digital signatur, NemID eller tilsvarende sikre identifikationssystemer.

JHS AdVi har anført, at det er meget svært at angive, hvor mange registreringer der forventes at blive oprettet i Center for Frivillig Registrering, men at det afgørende heller ikke er antallet, men derimod at det for den enkelte person har stor betydning.

Vedrørende sletning fremgår det, at det er JHS AdVi's opfattelse, at en frivillig registrering skal kunne bestå i op til 2 år, medmindre personen selv har tilbagekaldt den forinden.

Idet der er tale om et frivilligt samtykke til en optagelse i systemet, vil personen til enhver tid kunne trække samtykket tilbage, hvorefter registreringen bliver slettet med det samme.

2.4. Videregivelse af oplysninger fra registret

Vedrørende videregivelse af oplysninger fremgår det, at oplysningerne vil blive gjort tilgængelige via eksisterende kreditoplysningsbureauers systemer, men på en sådan måde, at man kan se, at der er tale om optagelse fra Center for Frivillig Registrering. Man vil ikke kunne se, hvad der er årsag til optagelsen, men kun at der er tale om en person, som af en eller anden årsag har bedt om sin egen optagelse. Hensigten er så, at kreditgiver kan rette henvendelse til Center for Frivillig Registrering for eventuelle yderligere oplysninger, som er aftalt med den registrerede. Også her vil et kardinalpunkt være, at medmindre der er tale om mistet identitetskort, så vil der ikke blive oplyst årsag til optagelse i Center for Frivillig Registrering.

Det fremgår videre, at kreditoplysningsbureauet Experian A/S har udviklet et system, hvor man som kreditgiver via tilknytning til et advarselsregister kan få adgang til oplysninger i et bestemt advarselsregister. Når kreditgivere, der er tilknyttet advarselsregistret, søger oplysninger på en bestemt person, så vil eventuelle oplysninger fra advarselsregistret blive præsenteret for kreditgiveren på et særskilt/adskilt billede, så kreditgiver tydeligt kan se, at der er tale om oplysninger fra et andet system end Experian A/S' eget register med betalingsmærkninger.

Det fremgår videre, at man kunne forestille sig, at distribution af oplysninger fra Center for Frivillig Registrering kan ske via sådan et specielt system eller alternativt, at oplysningerne distribueres sammen med øvrige oplysninger fra kreditoplysningsbureauet, dog på en sådan måde, at man via f.eks. felterne "indberetter/kreditor" eller lignende felter klart indikerer, at det er oplysninger fra det frivillige register, Center for Frivillig Registrering. I forbindelse med visning af oplysningerne vil kreditgiver blive opfordret til at kontakte Center for Frivillig Registrering med henblik på eventuelle afklarende spørgsmål.

Det fremgår endelig, at alle kreditgivere tilknyttet det enkelte kreditoplysningsbureau skal have adgang til oplysningerne i det frivillige register.

JHS AdVi har telefonisk oplyst, at HOSS ApS vil være indstillet på at begrænse adgangen til Center for Frivillig Registrering, således at oplysningerne alene videregives til HOSS ApS' egne abonnenter/brugere, og at ethvert opslag hos RKL således ikke automatisk medfører opslag hos Center for Frivillig Registrering.

2.5. Øvrige oplysninger om registret

Vedrørende oplysningspligt fremgår det, at oplysningspligten i forbindelse med optagelse i Center for Frivillig Registrering vil blive løftet i kraft af det samtykke, som personen afgiver, men at man trods dette forhold godt kunne tænke sig indarbejdet en eller anden form for ekstra kontrol, f.eks. i form af et brev til den pågældende persons folkeregisteradresse.

Vedrørende indsigt og klagemuligheder fremgår det, at der vil blive skabt mulighed for, at man på alle mulige sikre måder vil kunne få adgang til/aktindsigt i egne oplysninger. I starten vil der være tale om adgang til registret via telefon, brev eller mail og senere meget gerne elektronisk adgang via sikre systemer så som digital signatur.

HOSS ApS vil som dataansvarlig etablere et system til behandling af eventuelle klager, og indretningen af dette vil ske i overensstemmelse med de krav, som er anført i persondataloven eller de eventuelle specielle krav, Datatilsynet måtte have.

Vedrørende datasikkerhed fremgår det, at indretningen naturligvis vil ske i overensstemmelse med kravene i persondataloven samt eventuelle specielle krav fra Datatilsynet.

Når oplysningerne fra Center for Frivillig Registrering bliver distribueret via kendte systemer ejet af kreditoplysningsbureauer, vil der i

overensstemmelse med reglerne omkring servicebureauer som databehandlere blive oprettet behørigt aftaler.

3. Datatilsynet skal – efter at sagen har været behandlet på et møde i Datarådet – afgive følgende vejledende udtalelse:

3.1. Relevante regler i persondataloven

3.1.1. Persondatalovens¹ kapitel 6 indeholder en række særegener for kreditoplysningsbureauer. Reglerne i kapitel 6 gælder kun for behandling af oplysninger til bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed med henblik på videregivelse, jf. herved persondatalovens § 19.

I det omfang behandling af oplysninger ikke er reguleret af persondatalovens kapitel 6, gælder de almindelige behandlingsregler i lovens kapitel 4.

3.1.2. Når behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare andre mod forretningsforbindelser med eller ansættelsesforhold til en registreret (et såkaldt "advarselsregister"), skal Datatilsynets tilladelse indhentes forinden iværksættelse af behandlingen. Det fremgår af persondatalovens § 50, stk. 1, nr. 2.

Datatilsynet skal i hvert enkelt tilfælde afgøre, om oprettelse af et advarselsregister tjener anerkendelsesværdige interesser og navnlig vurdere registrets formål i forhold til den risiko for krænkelse af privatlivets fred, som oprettelse og brug af registret kan medføre.²

Ved vurderingen af, om en behandling kan anses for at være et advarselsregister, skal der lægges vægt på, om registret er oprettet med henblik på videregivelse, og om videregivelsen sker med henblik på at advare mod forretningsforbindelse/samarbejde med de registrerede.

Den typiske behandling i form af et advarselsregister er et register, der er oprettet af en forening eller en brancheorganisation med henblik på at videregive oplysninger til foreningens eller brancheorganisationens medlemmer om medlemmernes forretningsforbindelser og disses betalingsvæne.³

Ud over at advarselsregistret skal tjene anerkendelsesværdige interesser, skal de almindelige behandlingsregler i persondatalovens §§ 6-8 være opfyldt.

I herudover skal grundbetingelserne i persondatalovens § 5 iagttages.

Oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik, jf. § 5, stk. 1. Indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, jf. § 5, stk. 2, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Oplysninger, som behandles, skal herudover være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles, jf. § 5, stk. 3.

3.2. Er der tale om et advarselsregister?

Efter Datatilsynets opfattelse udgør den påtænkte registrering og videregivelse af oplysninger om frivillig registrering samt årsag hertil ikke et advarselsregister efter persondatalovens § 50, stk. 1, nr. 2.

Datatilsynet har herved lagt vægt på, at der er tale om frivillige registreringer, at en registrering hos Center for Frivillig Registrering ikke nødvendigvis er udtryk for, at den registrerede er "dårlig betaler", samt at det må antages at være i de registreredes interesse, at de pågældende oplysninger videregives til potentielle kreditorer.

3.3. Registrering og videregivelse af oplysninger

3.3.1. Oplysningernes karakter

Det er oplyst, at personer skal kunne blive registreret i Center for Frivillig Registrering, hvis 1) de af den ene eller anden grund ønsker at gøre kreditgivere opmærksomme på, at disse ikke umiddelbart skal sige ja til at give vedkommende kredit, eller 2) de har mistet et identitetspapir og i den forbindelse frygter, at det vil blive misbrugt.

Det er videre oplyst, at årsagen til, at en person har ønsket at blive registreret hos Center for Frivillig Registrering, som udgangspunkt ikke bliver oplyst. Potentielle kreditorer kan dog rette henvendelse til HOSS ApS for eventuelle yderligere oplysninger, som efter aftale med den registrerede kan videregives i den forbindelse. I denne forbindelse vil årsagen til registreringen som udgangspunkt alene vil blive oplyst, såfremt årsagen er mistede identitetspapirer.

Datatilsynet lægger derfor til grund, at der vil blive registreret og videregivet oplysninger om, at en person har ønsket at blive registreret hos Center for Frivillig Registrering, samt at der vil blive registreret og – i visse tilfælde – videregivet oplysninger om årsag til registreringen.

Selve oplysningen om, at en person har ønsket en frivillig registrering hos Center for Frivillig Registrering, er efter Datatilsynets opfattelse en almindelig personoplysning omfattet af persondatalovens § 6.

Ligeledes må oplysninger om, at årsagen til en frivillig registrering er mistede identitetspapirer og frygt for misbrug heraf, efter Datatilsynets opfattelse betragtes som almindelige personoplysninger omfattet af persondatalovens § 6.

Det må derimod antages, at oplysninger om, hvad årsagen til en frivillig registrering i andre tilfælde er, vil kunne udgøre falsomme oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8.⁴

3.3.2. Registrering og videregivelse af oplysninger om frivillig registrering

Behandling af oplysninger kan bl.a. ske, når den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, jf. persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1.

Ved den registreredes samtykke forstås efter persondataloven "enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilger i, at oplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling", jf. § 3, nr. 8.

Det er oplyst, at optagelsen i Center for Frivillig Registrering udelukkende vil ske med et udtrykkeligt og specifikt samtykke afgivet af personen selv og med den tilstrækkelige sikkerhed for, at det er en frivillig viljestilkendegivelse.

Datatilsynet finder herefter, at såvel registrering som videregivelse af oplysninger om frivillig registrering hos Center for Frivillig Registrering kan

finde sted med hjemmel i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1.

Datatilsynet forudsætter herved, at det afgivne samtykke opfylder persondatalovens krav, herunder at det er frivilligt, jf. kravet i § 3, nr. 8.

3.3.3. Registrering og videregivelse af oplysninger om årsag

Som det fremgår ovenfor, er der to kategorier af årsager til frivillig registrering, dels på grund af mistede identitetspapirer og frygt for misbrug, dels et ønske om at gøre kreditgivere opmærksomme på, at disse ikke umiddelbart skal sige ja til at give vedkommende kredit. For sidstnævntes vedkommende kan ønsket om frivillig registrering være begrundet i årsager af rent privat karakter.

Behandling af oplysninger om årsag til frivillig registrering – dvs. registrering og videregivelse – vil som udgangspunkt kunne finde sted på baggrund af et udtrykkeligt samtykke, der opfylder persondatalovens krav, jf. persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1, § 7, stk. 2, nr. 1, og § 8, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, 1. pkt.

Dette forudsætter dog, at grundbetingelserne i persondatalovens § 5 iagttages.

3.3.3.1. Oplysninger om mistede identitetspapirer og frygt for misbrug heraf

Det er Datatilsynets vurdering, at oplysninger om, at en frivillig registrering skyldes mistede identitetspapirer og frygt for misbrug heraf, vil kunne registreres og videregives på baggrund af et udtrykkeligt samtykke, jf. persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1. Datatilsynet forudsætter herved, at samtykket opfylder persondatalovens krav, jf. herved definitionen i § 3, nr. 8.

3.3.3.2. Oplysninger om andre årsager

Det er Datatilsynets vurdering, at oplysninger om øvrige årsager til frivillige registreringer ikke vil kunne registreres og videregives på baggrund af et udtrykkeligt samtykke. Datatilsynet skal herved henvide til de grundlæggende krav i persondatalovens § 5, stk. 1-3, om god databehandlingskik, saglighed og proportionalitet.

Det er således Datatilsynets vurdering, at det ikke i de tilfælde, hvor årsagen til en frivillig registrering skyldes andre forhold end mistede identitetspapirer, kan anses for nødvendigt for at opfylde formålet med behandlingen af oplysninger hos Center for Frivillig Registrering at registrere og videregive oplysninger om årsag. Datatilsynet har herved lagt vægt på, at oplysninger om årsag i disse tilfælde må antages ofte at omfatte følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8.

Datatilsynet skal på den baggrund foreslå, at HOSS ApS alene registrerer og videregiver oplysninger om, at en frivillig registrering skyldes enten 1) mistede identitetspapirer og frygt for misbrug heraf, eller 2) "andre personlige årsager". I herved undgås det efter tilsynets opfattelse, at der registreres og videregives følsomme oplysninger, jf. persondatalovens §§ 7 og 8, i tilfælde, hvor dette ikke kan anses for nødvendigt.

3.3.4. Særligt om tilbagekaldelse af samtykke

Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at den registrerede kan tilbagekalde et samtykke, jf. persondatalovens § 38. Virkningen heraf vil i givet fald være, at den behandling af oplysninger, som den registrerede tidligere har meddelt sit samtykke til, ikke længere må finde sted.

Datatilsynet skal påpege, at HOSS ApS bør sikre sig, at frivillige registreringer på grund af mistede identitetspapirer og frygt for misbrug heraf ikke tilbagekaldes af de personer, som er i besiddelse af de mistede identitetspapirer.

Hvis et samtykke kan tilbagekaldes elektronisk, bør HOSS ApS således i fornødent omfang, f.eks. ved brug af digital signatur eller anden faktorløsning, sikre sig, at det reelt er den registrerede, som tilbagekalder samtykket.

3.4. Anvendelse af Experian A/S' som databehandler

Det er oplyst, at oplysningerne ønskes gjort tilgængelige via Experian A/S' systemer, men på en sådan måde, at man kan se, at der er tale om registrering hos Center for Frivillig Registrering.

Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at HOSS ApS inden for rammerne af persondataloven vil kunne benytte Experian A/S til at videregive oplysninger til brugere af løsningen.

Dette forudsætter dog efter tilsynets opfattelse, at det af søgeresultatet klart og tydeligt fremgår, at der er tale om oplysninger fra Center for Frivillig Registrering, således at personer, der alene er registreret hos Center for Frivillig Registrering (og ikke i RKI-registret), ikke fremstår som dårlige betalere, at det af søgeresultatet fremgår, at HOSS ApS er dataansvarlig for registreringen og videregivelsen, samt at Experian A/S holder aktiviteterne i relation til Center for Frivillig Registrering adskilt fra kreditoplysningsbureauets aktiviteter.

Herudover må det efter Datatilsynets opfattelse forudsætte, at opslag i Center for Frivillig Registrering ikke automatisk medfører opslag i RKI-registret, samt at opslag i RKI-registret ikke automatisk medfører opslag hos Center for Frivillig Registrering. Brugere, der alene abonnerer på oplysninger hos Center for Frivillig Registrering, eller som alene har behov for at foretage opslag hos Center for Frivillig Registrering, må således ikke samtidig få oplysninger fra RKI-registret. Ligeledes må brugere, der alene abonnerer på oplysninger fra RKI-registret, eller som alene har behov for at foretage opslag i RKI-registret, ikke samtidig få oplysninger fra Center for Frivillig Registrering.

Det må således efter Datatilsynets opfattelse være en klar forudsætning, at Center for Frivillig Registrering har sine egne abonnenter/brugere og indgår aftaler med disse om vilkår for brug af løsningen. Hvis der blot sker videregivelse til samtlige abonnenter hos Experian A/S, kan det efter Datatilsynets opfattelse give indtryk af, at Experian A/S reelt er dataansvarlig for videregivelsen. En sådan konstruktion kan efter omstændighederne have karakter af en omgåelse af de særlige regler om kreditoplysningsbureauer i persondatalovens kapitel 6.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

² Jf. betænkning nr. 1345/1997 fra udvalget om registerlovgivningen, s. 118-119, om gældende ret vedrørende advarselsregistre

³ Jf. Lov om behandling af personoplysninger med kommentarer (Henrik Waaben og Kristian Korfits Nielsen, 2. udgave, 2008), s. 476

⁴ Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis det oplyses, at årsagen til en frivillig registrering er ludomani

[Tilbage til alle afgørelser](#)

Datatilsynet
Borgergade 28, 5
1300 København K
Tlf.: 33 19 32 00
Fax: 33 19 32 18
E-mail: dt@datatilsynet.dk

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Polititorvet 14
1780 København V

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)

4. august 2016

Ved e-mail af 23. juni 2016 har Social- og Indenrigsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte høring.

DKR-nummer:
16-135-0146

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) skal indledningsvist bemærke, at det anses for positivt, at der med omtalte lovforslag lægges op til en bedre beskyttelse af både borgere og virksomheder i forhold til de negative konsekvenser, der er forbundet med identitetsmisbrug.

Sagsbehandler: AYR

Direkte tlf.: 45153695

DKR anser den foreslåede mulighed om, at man som privatperson, kan få indsat en markering i CPR om, at man som privatperson ønsker at advare mod kreditgivning i ens navn, som et vigtigt værktøj i forebyggelsen af identitetsmisbrug.

Mail: ayr@dkr.dk

Selvom om DKR overordnet er positivt indstillet overfor lovforslaget, har DKR bemærkninger til tre punkter:

1) Baggrunden for registrering bør fremgå af CPR

Det fremgår af lovforslaget, at kreditadvarslen både kan anvendes til at forebygge identitetsmisbrug samt til personer, som generelt ønsker at begrænse deres muligheder for at stifte gæld.

Det er DKR's holdning, at låns- og kreditgivere, som altovervejende hovedregel ikke bør yde lån eller kredit til personer, som har ladet sig registrere i CPR med henblik på at undgå identitetsmisbrug.

I den nuværende udformning, hvor kreditadvarslen både kan anvendes som et værktøj til at forebygge kriminalitet og til en generel kreditbegrænsning, er det DKR's vurdering, at der ikke sker en reel bløkkering af stjålne identitetsoplysninger, idet låns- og kreditgivere selv skal vurdere baggrunden for kreditadvarslen. Der er således risiko for, at låns- og kreditgivere "fejlfortolker" advarslen som et ønske om kreditbegrænsning og bevilliger et lån, hvilket kan komme personer, som har været udsat for identitetstyveri til skade.

Da formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen mod identitetsmisbrug, forslår DKR, at det fremgår af CPR, at kreditadvarslen skyldes risiko for identitetsmisbrug. Dette vil efter DKR's opfattelse medføre følgende fordele:

- Lån- og kreditgivere er i højere grad nødt til at fortage en grundig identitetskontrol, inden de bevilliger et evt. lån til personer, som har registreret en kreditadvarsel.
- Personer som ønsker at begrænse deres lånemuligheder vil også kunne benytte sig af ordningen uden at risikere, at de bliver registreret som potentielle dårlige betalere af kreditselskaber på trods af sletning i registret.

2) Ikke-registrering må ikke få negative konsekvenser for borgere

Det er DKR's holdning, at det bør fremgå af lovforslaget, at borgere ikke er forpligtiget til at oprette en kreditadvarsel, uanset om borgere konkret har været udsat for identitetsmisbrug eller er i risiko for det (eksempelvis ved tyveri af identitetsdokumenter). En virksomhed må således ikke kunne gøre et erstatningskrav gældende overfor en borger pga., at borgeren ikke har registreret en kreditadvarsel.

3) Registreringshistorik bør slettes

Det er DKR's holdning, at tidligere markeringer om kreditadvarsler ikke bør gemmes med mindre konkrete forhold taler for andet. Det fremgår imidlertid ikke af lovforslaget, hvorfor det ønskes, at historikken gemmes i CPR-systemet. DKR kan derfor heller ikke støtte den del af forslaget.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at DKR tilslutter sig ønsket om en højere sikkerhedsbevidsthed blandt borgerne og behovet for informationskampagner – ikke mindst set i relation til udbredelse af viden vedrørende den beskrevne markeringsordning. DKR har solid viden vedrørende kriminalpræventive kampagner og sætter gerne sin viden herom samt viden om forebyggelse af it-kriminalitet til rådighed for relevante myndigheder på området.

Med venlig hilsen

Elizabeth Bergmann Burns

Analyse- og Kommunikationschef, Det Kriminalpræventive Råd

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Torveporten 2, 4. sal
DK-2500 Valby
Telefon: +45 27 36 90 19
E-mail: post@finansogleasing.dk
www.finansogleasing.dk
CVR nr. 75 36 12 11

Til

Social og Indenrigsministeriet

Tak for det fremsendte lov forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.).

Finans og Leasing støtter op om forslaget, idet vi længe har efterlyst en løsning, der skulle hindre ID-tyveri. Den foreslåede løsning er en god start.

Vi vil dog i denne anledning gøre opmærksom, at man ikke med denne løsning må tro, at man løser alle ID-tyveri-problemer. F.eks. løser det foreslåede tiltag ikke problemer med forfalskede ID-kort. Et forfalsket ID-kort (der ikke er et stjålet ID-kort), vil ikke blive fanget i systemet fordi "offeret" ikke har spærret sig i systemet.

Systemet vil heller ikke vise hvilket ID-dokument, der er bortkommet, og dermed vil det være bøvlet for en borger der ønsker, at optage et lån og kunne legitimere sig med et andet ID-dokument end det bortkomne.

Finans og Leasing ser derfor gerne at kreditgivere får adgang til politiets registre over stjålne pas og kørekort med henblik på at forebygge ID-tyveri. Det kunne alternativt overvejes at lave et system, hvor kreditgiver kan tjekke et forevist ID-dokument mod løbenummeret på *gyldige* legitimationsdokumenter hos politiet. På den måde ville man vide om et forevist ID-dokument var ægte og gyldigt (ikke udløbet), når det blev anvendt i butikker mv. Med andre ord ville en sådan løsning også hindre brug af forfalskede (samt ugyldige/udløbne) ID-dokumenter. En sådan løsning kan muligvis komme som overbygning på den med dette lovforslag foreslåede.

På et andet punkt i lovforslaget undrer Finans og Leasing sig over, at forslagets overordnede formål (hindring af ID-tyveri) sammenblandes med kreditvurdering (s. 5, 8 og 13). Hindring af ID-tyveri (via borgerens advarsel mod kreditgivning pga. mistet ID-dokumenter) har efter vores opfattelse ingen sammenhæng med borgerens kreditværdighed. Det undrer os derfor hvorfor forslaget i bemærkningerne nævner, at markeringen i CPR kan indgå i kreditværdighedsvurderingen. Det skyldes formentlig nedennævnte forhold. Vi opfordrer til, at bemærkningerne om kreditvurdering udgår.

Det nævnes i lovforslaget, at borgere også vil kunne anvende systemet til at forebygge yderligere gældsætning (ved "præventivt" at registrere sig i systemet uden at et ID-dokument er blevet stjålet). Det bør understreges i lovforslagets bemærkninger, at dette ikke er det primære formål med lovforslaget, men en form for afledt mulighed. Borgere, der benytter denne mulighed bør være klar over, at det ikke er sikkert, at en kreditgiver ser denne markering, da det ikke er obligatorisk at anvende systemet.

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Hvis det fastholdes, at borgere skal kunne anvende systemet til to forskellige ting (hindring af ID-tyveri og generel forebyggelse af gæld (uden et ID-dokument er stjålet)) bør man tilbyde to forskellige registreringer – dvs. to separate felter - der kan afkrydses hhv. hvis man har fået stjålet sit ID-dokument ctr. hvis man vil undgå gældsætning. Det kan være relevant for kreditgivere at vide hvorfor en borger har markeret sig i systemet, herunder særligt fordi der er stor forskel på situationen hvor man har mistet (et af flere ID-dokumenter), men stadig vil købe (evt. ved brug af et andet ID-dokument) ift situationen hvor man vil registrere sig "præventivt" for at undgå al yderligere gæld/køb. Forskellen i de to situationer kan give anledning til bøvl i butikkerne hvor forbrugere vil skulle stå og forklare sig om baggrunden for hvorfor de har registreret sig, hvis ikke der er to forskellige registreringsmuligheder.

Med venlig hilsen

Thomas Benjamin Johansen
Chefkonsulent, Finans og Leasing
Torveporten 2, 4. sal
2500 Valby

HØRING

Hørings svar vedrørende forslag om indførelse af markering i CPR om at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn mv.

Finansrådet bakker op om det fremsatte lovforslag og regeringens ønske om at styrke indsatsen mod identitetsmisbrug. Det er Finansrådets vurdering, at lovforslaget vil være til gavn for borgere, som udsættes for identitetsmisbrug og for de virksomheder, som inddrages i denne type kriminalitet.

Det er Finansrådets forventning, at den nye advarselsmarkering vil have den ønskede effekt for borgere, som bliver udsat for id-tyveri.

Ved at etablere løsningen i tilknytning til CPR sikres der en høj grad af troværdighed hos både borgere og virksomheder. Dette vil efter Finansrådets vurdering bidrage positivt til løsningens udbredelse og succes.

Ved at stille den kommende advarselsmarkering til rådighed via de eksisterende serviceses, som CPR tilbyder banker og sparekasser, vil tilpasningsomkostningerne kunne holdes nede.

Finansrådet bakker op om, at adgangen til at etablere advarselsmarkeringerne bliver frivillig for borgerne, og at det efterfølgende også er frivilligt, hvorledes banker og sparekasser ønsker at bruge denne nye information.

En forespørgsel om kredit vil altid bero på en samlet skønmæssig vurdering. I dette skøn vil en eventuel advarselsmarkering indgå på linje med øvrige relevante oplysninger.

For at styrke dialogen med kunden og understøtte den skønmæssige vurdering, opfordre Finansrådet til, at det også oplyses, hvornår advarselsmarkeringen er aktiveret. Det kan tænkes, at nogle borgere glemmer, at de tidligere har aktiveret advarselsmarkeringen. I den dialog, som pengeinstitutterne har med deres kunder, vil det være hensigtsmæssigt, hvis det er muligt at oplyse kunden, hvornår advarselsmarkeringen blev aktiveret.

Af lovforslaget fremgår det, at aktivering af advarselsmarkeringen vil skulle ske via borgerservice og eller digitalt via NemID, hvilket Finansrådet i udgangspunktet bakker op om.

5. august 2016

Finanssektorens Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Rasmus Engbæk Larsen
Direkte +45 3370 1089
rel@finansraadet.dk

Journalnr. 722/90
Dok. nr. 556762-v1

I forhold til aktivering af advarselsmarkeringen, er borgerne afhængige af, at borgerservice er åben eller, at borgeren har sit NemID-nøglekort. Hvis en borger ved fx tyveri mister sin pung og sit kørekort, mister vedkommende ofte også sit NemID-nøglekort. Hvis dette sker i løbet af en weekend eller anden periode, hvor borgerservice har lukket, da er borgerne ikke i stand til at beskyttes sig mod id-tyveri. Borgerne vil derfor kunne udsættes for id-tyveri indtil borgerne kan etablere advarselsmarkeringen, når borgerservice igen er åbent. Finansrådet opfordre på den baggrund til, at aktiveringen skal kunne foretages digitalt via NemID uden anvendelse af nøglekortet kun med anvendelse af brugernavn og kodeord. En eventuel afmelding bør forsat være omfattet af den normale NemID-verifikation med anvendelse af nøglekortet. Finansrådet foreslå også, at der gives mulighed for, at borgeren får en SMS eller e-mail, hver gang der sker en ændring i advarselsmarkeringen. Hvis en borger får kompromitteret deres NemID og nøglekort, da vil vedkommende blive adviseret, hvis kriminelle fx fjerner advarselsmarkeringen.

Et sidste forhold som Finansrådet ønsker at gøre opmærksom på er, at lovforslaget kun vil beskytte borgerne og virksomhederne mod id-tyveri. Lovforslaget vil ikke beskytte virksomhederne mod falske identiteter.

Et eksempel kan være, kriminelle der fx begår kreditbedrageri ved hjælp af falske identitetspapirer. Et falsk kørekort med en opdigtet identitet vil i sagens natur aldrig fremgå med en advarselsmarkering i CPR. Derfor ønsker Finansrådet, at der udover den foreslåede advarselsmarkering også etableres en viderestillingsfunktion mellem politiets kørekort- og pasregister og CPR, således at der ved opslag hos CPR kan tjekkes om et givent pas- eller kørekort er gyldigt.

I dag er dette ikke muligt. Pas eller kørekort der anvendes som billede-id bliver vurderet på baggrund af billedet, om passet eller kørekortet virker originalt, samt om det er udløbet. Mulighed for at tjekke gyldigheden af et pas eller kørekort vil i øvrigt styrke pengeinstitutternes arbejde med at efterleve gældende regler om kend din kunde og gældende regler om hvidvaskbekæmpelse og terrorfinansiering.

Det skal nævnes, at den funktionalitet, som Finansrådet ønsker, i dag anvendes ved oprettelse af NemID. Her foretages der et opslag og tjek for gyldigheden af pas eller kørekort. Dette sker ved at sammenholde cpr-nummeret med pas- eller kørekortnummeret.

Med venlig hilsen

Rasmus Engbæk Larsen

Social- og Indenrigsministeriet
CPR-kontoret
Att.: Chefkonsulent Grete Kongstad

Dato: 12. august 2016

Sag: FO-16/07110-13

Sagsbehandler: /jli

Direkte tlf.: +45 41 71 50 66

Sendt pr. e-mail til gk@cpr.dk med kopi til cpr@cpr.dk

Forbrugerombudsmandens bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

Fax 41 71 51 61

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

forbrugerombudsmanden@kfst.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

Med henvisning til Social- og Indenrigsministeriets e-mail af 23. juni 2016 følger nedenfor Forbrugerombudsmandens bemærkninger til *forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)*.

Forbrugerombudsmanden står naturligvis til rådighed, hvis Social- og Indenrigsministeriet har spørgsmål til bemærkningerne.

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

1) Lovforslagets titel og terminologi

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse er formuleringen "*kreditgivning i vedkommendes navn*" mindre hensigtsmæssig som betegnelse for kreditgivning *til* forbrugeren/borgeren.

Dels vil den strengt sproglige betydning af udtrykket *kreditgivning i forbrugeren/borgerens navn* være, at kreditten gives *af* forbrugeren/borgeren, dels anvendes udtrykket *i eget navn* traditionelt i dansk ret i relation til det mellemmandsretlige aspekt, at eksempelvis en fuldmægtig handler *i fuldmagtsgiverens navn og for fuldmagtsgiverens regning*, og eksempelvis en kommissionær handler *i eget navn, men for kommittentens regning*, jf. også aftalelovens § 10, stk. 1.¹

Selvom lovforslaget næppe vil medføre ovenstående misforståelse – idet det meget klart fremgår af sammenhængen, at der med udtrykket "*i vedkommendes navn*" menes *til* forbrugeren/borgeren – vil det for-

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)

¹ Se også Lennart Lyngé Andersen, *Aftaleloven med kommentarer*, 6. udgave 2014, s. 85, Palle Bo Madsen & Lennart Lyngé Andersen, *Aftaler og mellemmand*, s. 271 og 273, Mads Bryde Andersen, *Grundlæggende aftaleret*, 4. udgave 2013, s. 235 og s. 249f, Bernhard Gomard, Hans Viggo Godsk Pedersen & Anders Ørgaard, *Almindelig kontraktsret*, 5. udgave 2015, s. 206-207, Ole Hansen & Vibe Ulbeck, *Lærebog i aftaleret*, 1. udgave 2014, s. 125.

mentlig være mere hensigtsmæssigt at anvende eksempelvis formuleringen ”*kreditgivning til vedkommende*”.

2) Betydningen af at forbrugeren/borgeren ikke har benyttet sig af muligheden for at indsætte en markering i CPR-registret

Det fremgår ikke af lovforslaget, om vedtagelse af lovforslaget kan medføre, at det kan komme borgeren/forbrugeren til skade (dvs. som en art *egen skyld*), hvis denne ikke har benyttet sig af muligheden for at indsætte en markering i CPR-registret.

3) Hæftelsesregler i anden regulering

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse bør det fremgå af lovforslaget, at hæftelsesregler i anden regulering, navnlig i betalingstjenesteloven, ikke påvirkes af loven eller af, om forbrugeren har eller ikke har benyttet sig af muligheden for at indsætte en markering i CPR-registret.

Forbrugerombudsmanden foreslår, at følgende indsættes i forlængelse af sidste afsnit i lovforslagets pkt. 3.1.:

”Hæftelsesregler i anden regulering, navnlig betalingstjenesteloven, påvirkes ikke af lovændringen.”

4) Lovforslagets konsekvenser i relation til kreditvurderingsforpligtelsen i kreditaftalelovens § 7 c

Som det allerede fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er kreditgivere i henhold til kreditaftalelovens § 7 c forpligtet til at foretage en kreditvurdering af den enkelte forbruger, inden kreditgiveren indgår en kreditaftale med forbrugeren.

Forbrugerombudsmanden foreslår, at følgende indsættes i forlængelse af sidste afsnit i lovforslagets pkt. 3.1.:

”Det følger heraf, at et opslag i CPR-registret ikke i sig selv vil kunne opfylde kreditvurderingsforpligtelsen i kreditaftalelovens § 7 c, idet denne bestemmelse kræver, at kreditgiveren har indhentet fyldestgørende oplysninger om forbrugers økonomi, hvilket et sådant opslag ikke vil give.”

5) Forholdet til direktivet om urimelig handelspraksis

Det fremgår af lovforslaget, at kreditgivere ikke har pligt til at foretage et opslag i CPR-registret for at afklare, om en forbruger har indsat en markering, ligesom det fremgår, at det står kreditgivere frit, hvil-

ken betydning de ønsker at tillægge en eventuel markering. Det fremgår dog samtidig, at hvis en virksomhed ikke foretager et opslag i CPR eller ikke tillægger en markering heri betydning, vil dette kunne indgå som et moment ved den efterfølgende vurdering af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med.

Forbrugerombudsmanden skal i den forbindelse bemærke, at erhvervsdrivende efter direktivet om urimelig handelspraksis (direktiv 2005/29/EF) ikke må handle i strid med den *erhvervsmæssige diligenspligt*, jf. direktivets art. 5, stk. 2. Den erhvervsmæssige diligenspligt er i dansk ret implementeret i markedsføringslovens § 1, stk. 2, om god markedsføringskik. Bestemmelsen gælder dog ikke for finansielle virksomheder. For finansielle virksomheder er bestemmelsen i stedet implementeret i lov om finansiell virksomhed § 43 samt bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder.

Ved en evt. fremtidig vurdering af, om en erhvervsdrivende har handlet i overensstemmelse med god skik ved ikke at have foretaget et opslag i CPR-registret, vil de ovenfor nævnte bemærkninger i lovforslaget indgå.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Jacob Linkis
Fuldmægtig, cand.jur.

Social – og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Sendt pr. e-mail til gk@cpr.dk

08-08-2016
Dok. 158776/ah

Høring om ændring af Det Centrale Personregister/advarel mod kreditgivning

Med henvisning til Social- og Indenrigsministeriets høringsbrev af 23. juni 2016 skal Forbrugerrådet Tænk hermed fremkomme med sine bemærkninger til forslaget om ændring af CPR-registeret, så der kan gives advarel mod kreditgivning.

Forbrugerrådet Tænk har deltaget aktivt i debatten om at sikre forbrugernes rettigheder bedre i relation til identitetstyveri. I et gennemdigitaliseret samfund som det danske, hvor hacking og misbrug af oplysninger er blevet dagligdag for mange forbrugere, er vi positive over for tiltag, som kan forebygge eller mindske risikoen for identitetstyveri. En mulighed for at forbrugere kan reagere, når personlige oplysninger som pas, kørekort eller sundhedskort er stjålet, eller når man har været udsat for identitetstyveri, er derfor et skridt i den rigtige retning.

Hvis man ønsker at etablere et "advarelsregister", finder vi det, i tråd med forslaget, hensigtsmæssigt at placere dette i regi af Social- og Indenrigsministeriet ved at anvende CPR-systemet. I dag kan borgere allerede indsætte forskellige typer af markeringer som fx markedsføringsbeskyttelse og adressebeskyttelse i CPR, ligesom virksomheder og offentlige myndigheder er vant til at tilgå dette register løbende, når der foreligger en berettiget interesse.

Forbrugerrådet Tænk kan ikke støtte forslaget i sin nuværende form

Selv om vi således er enige i sigtet med forslaget, har Forbrugerrådet Tænk har en række betænkeligheder ved den konkrete løsning, der foreslås, der gør, at vi ikke kan støtte forslaget i den foreliggende form. Det drejer sig om følgende:

Begrundelsen for markeringen i registeret skal oplyses

For det første er det meget problematisk, at årsagen til, at forbrugeren ønsker at advare mod kreditgivning, ikke skal angives i registeret. Det betyder, at personer, som fx på grund af indbrud i hjemmet anmoder om en markering for at mindske risikoen for identitetstyveri sidestilles med personer, der af personlige, økonomiske årsager ikke kan håndtere kreditaftaler og derfor ønsker at advare imod, at der indgås aftaler med dem herom.

I praksis får det den alvorlige konsekvens, at likvide forbrugere begrænser deres adgang til at indgå bestemte låneaftaler, såfremt de anmoder om en markering i CPR. Hvis kreditgivere noterer disse oplysninger i interne systemer, kan CPR markeringen "stemple" forbrugere som dårlige betalere, uagtet at markeringen alene skyldes advarel efter indbrud. Denne potentielle risiko vil fore til, at Forbrugerrådet Tænk *ikke* vil kunne anbefale forbrugere at anvende registeret til beskyttelse imod identitetstyveri.

Hvis vi skal støtte forslaget vedrørende dette punkt, skal det ved enhver markering klart fremgå, om forbrugeren advarel mod kreditgivning skyldes risiko for identitetstyveri eller personlige, private årsager som dårlig økonomi. Uanset at en oplysning om dårlig økonomi må betragtes som en følsom oplysning i modsætning til en oplysning om risiko for identitetstyveri, må det stadig være muligt at

differentiere mellem de to begrundelser, for eksempel ved blot at angive årsagen som "Andre personlige oplysninger" eller lignende.

Det forhold at CPR markeringen bygger på frivillighed, ændrer ikke ved, at vi ikke kan støtte en løsning, hvor markeringens årsag er uoplyst.

Oplysninger om advarsel mod kreditgivning skal slettes fuldstændigt ved tilbagekaldelse

For det andet finder Forbrugerrådet Tænk det problematisk, at Social- og Indenrigsministeriet ikke vil slette CPR-markeringer i tilfælde af, at forbrugerne trækker deres samtykke tilbage. Der fremgår således af forslaget, at oplysninger efter sletning bevares historisk i CPR.

Det er en forudsætning for Forbrugerrådet Tænks opbakning til registeret, at der etableres en løsning, hvor databeskyttelse er indbygget som standard, således at forbrugeren er den reelle ejer over oplysningen og har sikkerhed for at oplysningerne ikke kan genfindes, når samtykket tilbagekaldes. En "reel" tilbagekaldelse af samtykke gennem etablering af en "privacy by design" løsning, bør gælde uanset om registreringen vedrører identitetstyveri eller negative gældsforhold.

Social- og Indenrigsministeriets begrundelse for at opbevare oplysningerne historisk *efter* forbrugernes tilbagekaldelse, anføres ikke. Med henvisning til persondatalovgivningens principper om formålsbegrænsning og nødvendighed samt de netop vedtagne stramninger i databeskyttelsesforordningen, mener vi den del af forslaget er for vidtgående.

Forbrugerrådet Tænk finder det er afgørende for tilliden til systemet og nødvendigt for at forebygge krænkelser, at sletning sker automatisk og fuldstændigt, når forbrugeren ønsker markeringen i CPR fjernet. Et alternativ kunne eventuelt være, at oplysningerne enten anonymiseres fra start af eller senest i det øjeblik, hvor forbrugerne trækker sit samtykke tilbage (og på et niveau der gør, at sletning ikke er nødvendig).

Det forhold, at oplysningerne fjernes fra selve CPR-listen, så virksomheder og offentlige myndigheder ikke kan tilgå dem, ændrer ikke ved, at vi ikke kan støtte en løsning, hvor de historiske registreringer bevares i CPR.

Markering i CPR på grund af manglende betalingsevne

Social- og Indenrigsministeriets lovforslag er 2-ledet, da det ved siden af målet om bekæmpelse af identitetstyveri samtidig åbner for, at en markering i CPR også kan benyttes af forbrugere som generelt ønsker at advare lån- og kreditgivere mod at yde dem lån. Som nævnt lægger forslaget i dets nuværende form op til, at årsagen til registreringer ikke skal være synlig for kreditgiver.

Det er derfor op til kreditgiver, hvilken betydning han vil lægge i advarslen, men som det bemærkes i forslaget, må det forventes, at registreringer vil indgå i kreditgivers værdighedsvurderinger. Ligeledes fremgår det, at en markering i CPR vil kunne indebære vanskeligheder for borgeren i forbindelse med aftaleindgåelse, hvorfor borgerne må få fjernet markering og herefter genanmode herom efter låntagning. Som nævnt ovenfor, kan Forbrugerrådet Tænk ikke støtte forslaget, så længe det ikke er tydeligt, hvorfor borgeren har anmodet om registreringer i CPR.

Forbrugerrådet Tænk er opmærksom på, at oplysninger om negative gældsforhold er følsomme data, hvilket øger risikoen for privatlivskrænkelser, når data deles mellem flere parter. Men som anført ovenfor, forslår vi at man i registeret evt. kan anføre "andre personlige forhold" eller lignende for at kreditgiver kan skelne mellem risikoen for identitetstyveri og negative gældsforhold.

Vi vil ikke udelukke, at det for en lille gruppe personer med psykiske problemer kan give god mening at lade sig registrere, men det er vores overbevisning, at det ikke får stor betydning for de danske problemer med mange overgældsatte. Her er det vigtigere at sætte ind over for uansvarlig långivning med krav om ordentlig kreditvurdering - og et ÅOP-loft kunne have haft større effekt.

Det er desuden afgørende, at der informeres ordentligt omkring gældsregistret, så folk er helt klare over, hvad det indebærer – at de fx kan få svært ved at tegne et mobil- eller internetabonnement eller i det hele taget købe ting på faktura. Ligesom det er vigtigt, at man selv kan komme ud af registret igen – med en procedure, der ikke sætter formålet med registreringen over styr.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Vicedirektor

Anette Høyrup
Seniorjurist

Til: Grete Kongstad (gk@cpr.dk)
Cc: cpr@cpr.dk (cpr@cpr.dk)
Fra: Ole Christiansen (olch@nanoq.gl)
Titel: Høringssvar.
Sendt: 05-08-2016 18:42:45

Vedr. forslag til Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister.

Grønlands Selvstyre har ingen bemærkninger til det anførte forslag.

Med venlig hilsen

Ole Christiansen
Jurist

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia / Formandens Departement
Nunamut Namminermut Pissutsinut Immikkoortortaarfik / Indenrigsafdelingen
Postboks 1015
Imaneq 1A - 901
3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 50 00 / Direkte: 34 51 44
Fax: +299 34 50 02
govsec@nanoq.gl
olch@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inuulluaqqusillunga / Med venlig hilsen

Ole Christiansen
Jurist

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia / Formandens Departement
Nunamut Namminermut Pissutsinut Immikkoortortaarfik / Indenrigsafdelingen
Postboks 1015
Imaneq 1A - 901
3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 50 00 / Direkte: 34 51 44
Fax: +299 34 50 02
govsec@nanoq.gl
olch@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**CPR-kontoret
Holmens Kanal 22
1060 København K**

Høringssvar - Lov om ændring af det centrale personregister

KL har i mail af den 23. juni 2016 modtaget lovforslag om ændring af Det Centrale Personregister til høring. I mail af den 30. juni oplyser vi fra KL's side, at vores høringssvar fremsendes i løbet af uge 32. Efterfølgende rykkes KL for svar den 25. juli, hvor KL har været ferielukket. Vi beklager naturligvis, at vi ikke har kunnet svare før.

Fra KL's side ser vi meget positivt på dette lovforslag. Kommunerne har længe oplevet det som et problem, at man ikke har kunnet hjælpe borgere, der har været udsat for identitetstyveri. Dette lovforslag giver en konkret anvisning til, hvad borgerne i disse tilfælde kan gøre.

Som det anføres i bemærkningerne, vil borgerne få mulighed for ved digital selvbetjening af markere i CPR, at vedkommende vil advare imod långivning i vedkommendes navn. KL noterer sig i øvrigt med glæde, at denne mulighed både kan anvendes ved identitetstyveri og i tilfælde, hvor borgeren mangler betalingsevne eller har problemer med at administrere sin økonomi.

Det noteres, at det er frivilligt for virksomheder at få adgang til markeringen i CPR.

KL indgår i Gældsrådet, som er et samarbejde om at forhindre borgernes overgældsætning og eventuelle efterfølgende sociale problemer. Der er deltagelse af såvel statslige aktører såvel som private og kommunale. Desuden er frivilligområdet repræsenteret. Initiativtager er Den Sociale Retshjælp i København.

I Gældsrådet er der fælles forståelse for, at der burde tilvejebringes lov-hjemmel til, at långiver altid skal trække tilgængelige oplysninger om låntagers økonomiske forhold forud for, at et lån ydes. Dette sker langt fra i alle tilfælde, hvilket ofte kan give anledning til yderligere gældsætning.

Fra KL's side vil vi derfor gerne appellere til, at det gøres lovpligtigt for virksomhederne at trække oplysninger om, at borgeren vil advare mod, at der optages lån i vedkommendes navn. Dette kan ad frivillighedens vej bevirke, at borgernes mulighed for overgældsætning formindskes. Men lige så vigtigt er det også, at borgernes muligheder for at reagere på et identitetstyveri reelt kun vil have værdi, hvis virksomhederne konsekvent skal trække oplysninger om, hvorvidt der er indsat en markering i CPR.

Dato: 11. august 2016

Sags ID: OVS-2016-00064
Dok. ID: 2228183

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Lovforslaget anses ikke for at have administrative eller økonomiske konsekvenser for kommunerne, da løsningen udvikles af CPR inden for den eksisterende ramme. Løsningen kan tilgås med NemID, hvorfor borgerne i langt de fleste tilfælde selv vil have mulighed for at lave sagsmarkeringen i selvbetjeningsløsningen.

Med venlig hilsen

Charlotte Munksgaard
Chefkonsulent

Dato: 11. august 2016

Sags ID: OVS-2016-00064
Dok. ID: 2228183

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Social- og Indenrigsministeriet
Att. Grete Kongstad, CPR-kontoret

RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE

4. august 2016

Svar på høring over lovforslag om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)

Rådet takker for høringen af ovenstående lovforslag, som indebærer, at borgere fremover på frivillig basis kan få noteret en advarsel mod lån- og kreditgivning i CPR-registret.

Rådet hæfter sig ved, at selvom lovforslaget primært har til formål at forhindre identitetsmisbrug, giver forslaget også mulighed for, at en borger efter eget ønske kan få noteret en advarsel i CPR-registret, fordi vedkommende mangler betalingsevne, har stor gæld eller har problemer med at administrere sin økonomi.

Rådet for Socialt Udsatte har gentagende gange efterlyst politisk handling i forhold til omfattende gældsproblematikker blandt udsatte grupper, og Rådet kan derfor kvittere positivt for forslaget, som er ét skridt i den rigtige retning.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

**TELE
INDUSTRIEN**
teleselskabernes
branchesamarbejde

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. e-mail til gk@cpr.dk og
cpr@cpr.dk

Kopi til Energistyrelsen

11. juli 2016

Høring over forslag til lov om ændring af CPR-loven (kreditadvarsels- markering)

Med henvisning til Social- og Indenrigsministeriets høringsbrev den 23. juni 2016 vender Teleindustrien (TI) hermed tilbage med bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om ændring af CPR-loven.

Bemærkninger til lovforslagets materielle indhold:

TI finder det positivt, at danske virksomheder med lovforslaget får stillet et værktøj til rådighed (kreditadvarsels-markeringen), som kan bruges til kreditvurdering ved tilbud om långivning eller køb på kredit.

Kreditadvarsels-markeringen i CPR vil være et godt værktøj og et godt supplement til kreditværdighedsvurderinger for virksomheder, som yder lån eller kredit, herunder televirksomheder, som sælger mobiltelefoner på kredit.

TI er meget enig i, at loven bygger på en princip om, at det er frivilligt for virksomheder at gøre brug af muligheden for opslag i CPR om kreditadvarsels-markering. Dette henset til, at det vil indebære omkostninger til it-udvikling hos virksomhederne at benytte opslagsmuligheden systematisk. Især i perioden indtil det viser sig, om borgerne udnytter muligheden for kreditadvarsels-markering, vil det være relevant for virksomhederne kun at foretage opslag manuelt eller ad hoc i tilfælde af mistanke om misbrug af identitet, eller hvis virksomheden ikke på anden vis har indrettet sin bestilingsprocedure, så der skabes sikkerhed for kundens identitet, jf. nedenfor.

TI anmoder om, at det i lovforslagsbemærkninger på side 4 tilføjes, at der tages sigte op salg af mobiltelefoner og andre varer på kredit (vor tilføjelse):

Oplysning om en sådan markering vil kunne indgå som et redskab i virksomhedernes stillingtagen til, om der i et konkret tilfælde er grundlag for at yde lån eller kredit. Lovforslaget vil herved kunne medvirke til at forhindre konkrete tilfælde af identitetsmisbrug, f.eks. i forbindelse med salg af mobiltelefoner, computere eller andre varer **på kredit**. Oplysning om markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, vil således i almindelighed være et signal til virksomhederne om at udvise særlig opmærksomhed, før der ydes lån eller kredit. Herved undgår virksomhederne også at lide tab som følge af identitetsmisbrug

Efter TI's opfattelse er opslag i CPR om kreditadvarsels-markering således ikke umiddelbart relevant ved kontantsalg eller ved abonnementssalg, hvor teleudbydere og andre virksomheder har andre muligheder for at sikre sig kundens identitet. I telebranchen benyttes typisk følgende metoder til at skabe sikkerhed for kundens identitet, og hvis disse metoder er anvendt ved indgåelse af aftaler, vil det være mindre relevant at slå efter i CPR om kunden har ønsket at beskytte sig mod identitetstyveri:

- Ved web-salg af mobiltelefoner og abonnementer kan virksomheden forlange at kunden skriver under på bestillingen med Nem-ID eller bruger et gyldigt betalingskort til købet af en terminal. Herved opnås generelt sikkerhed for kundens identitet, da det kan forventes, at stjålne betalingskort eller stjålne NemID-nøglerkort hurtigt meldes stjålet og spærret.
- Ved salg af mobiltelefoner og abonnementer i butikker kan virksomheden forlange, at kunden fremviser billed-legitimation.
- Ved telefonisk salg af mobiltelefoner og abonnementer, kan teleudbyderen sende SIM-kortet til folkeregisteradresse og mobiltelefonen pr. efterkrav.

Hvis ovennævnte muligheder for at skabe sikkerhed for kundens identitet ikke benyttes, kan opslag i CPR om kreditadvarsels-markering dog være et godt supplerende værktøj.

Øvrige bemærkninger:

Lovforslagets centrale bestemmelse er en ny regel i CPR-lovens § 29, stk. 3 om borgernes ret til "kreditadvarsels-markering" i CPR.

Teleudbydere er efter § 10 i bekendtgørelse om nummeroplysningsdatabaser (BEK nr. 435 af 09/05/2011) forpligtet til at give kunderne information om netop rettigheder, der følger af § 29, stk. 3 i CPR-loven:

§ 10. Datasælgeren skal i forbindelse med oprettelse eller ændring af kundeforhold gøre slutbrugeren opmærksom på de i § 4 nævnte rettigheder samt de rettigheder, der følger af § 31, stk. 4, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og § 29, stk. 3, i lov om Det Centrale Personregister.

Krydshenvisningen i § 10 i bekendtgørelse om nummeroplysningsdatabaser til CPR-lovens § 29, stk. 3 er forældet og burde rettelig være en krydshenvisning til § 29, stk. 2 i CPR-loven om borgernes ret til "Robinson-markering" i CPR. Den forældede krydshenvisning skyldes formentlig, at reglen om ret til "Robinson-markering" i CPR, tidligere har været § 29, stk. 3 i CPR-loven, men ved lov nr. 311 af 29/03/2014 om ændring af CPR-loven blev § 29, stk. 3 til § 29, stk. 2.

TI anmoder om, at Energistyrelsen inddrages i sagen med henblik på opdatering af § 10 i bekendtgørelse om nummeroplysningsdatabaser, så krydshenvisningen bliver korrekt og ikke skaber forvirring om teleudbyderes forpligtelser til at oplyse slutbrugere om retten til markeringer i CPR. Det er i øvrigt TI's opfattelse at reglen om teleudbydere forpligtelse til at oplyse kunder om retten til "Robinson-markering" i CPR, jf. den nuværende regel i nummeroplysningsdatabase-bekendtgørelsen, bør ophæves, idet oplysninger om markering i CPR intet har at gøre med kundens aftaler om abonnement på teleydelser.

Venlig hilsen

Jakob Willer
Teleindustrien

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt per email til gk@cpr.dk med
kopi til cpr@cpr.dk

IT-Politisk Forening
c/o Jesper Lund
Carl Bernhards Vej 15, 2.tv
1817 Frederiksberg C

E-mail : bestyrelsen@itpol.dk
Web : <http://www.itpol.dk>

Dato : 5. august 2016

Hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v.)

IT-Politisk Forening har forståelse for, at Social- og Indenrigsministeriet ønsker at hjælpe de mange borgere, som hvert år udsættes for problemer som følge af identitetstyveri og andre situationer med identitetsmisbrug, hvor der eksempelvis uberettiget optages lån i deres navn.

Men vi mener, at lovforslaget grundlæggende er den forkerte måde at hjælpe borgerne på. Vi synes generelt ikke at staten skal udstille oplysninger om borgerne ved at sælge data fra offentlige systemer som CPR-registeret. Det gælder i særdeleshed i dette tilfælde, hvor der reelt vil være tale om stærkt følsomme oplysninger om at borgeren har været udsat for kriminalitet eller befinder sig i en svær økonomisk situation. Selv om den præcise grund til registreringen ikke vil kunne udledes af CPR-registeret, vil alle rimelige grunde til registrering dække over at, borgeren befinder sig i en udsat situation. Sådanne oplysninger skal ikke udstilles generelt for andre, men det er netop hvad dette lovforslag indebærer.

Hvis regeringen ønsker at beskytte borgerne mod de problemer som uberettiget låneoptagelse via identitetsmisbrug skaber, vil vi anbefale at kravene til

kreditgivernes kontrol skærpes, og at borgerne i højere grad beskyttes mod inddrivelse af gæld via inkasso eller domstolene, hvis disse krav ikke er iagttaget fra kreditgivernes side. Sådanne forslag ligger naturligvis uden for Social- og Indenrigsministeriets område, og vi nævner dem blot løseligt som mulige alternativer.

I dets nuværende form er lovforslaget efter vores opfattelse forhastet og bør ikke gennemføres. Der er behov for et grundigere forarbejde og analyse af hvilke problemer man søger at løse, og hvordan dette bedst gøres uden utilsigtede negative konsekvenser for bl.a. borgernes privatliv.

Den resterende del af dette høringssvar indeholder konkrete, begrundede forslag til ændringer af lovforslaget.

Adgangen til oplysningerne i CPR-registeret om advarselsmarkering bør begrænses

Lovforslaget indebærer at borgeren i CPR-registeret kan få indført en markering med "advarsel" mod kreditgivning i vedkommende navn. Denne oplysning vil CPR-kontoret stille til rådighed for private virksomheder på generel ("bulk") basis efter CPR-lovens § 38 i lighed med for eksempel oplysning om markedsføringsbeskyttelse. Det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, at denne oplysning senere kan blive stillet til rådighed for private virksomheder via den såkaldte datafordeler, hvilket formentlig yderligere vil øge adgangen til disse oplysninger om borgerne (til skade for borgernes grundlæggende ret til privatliv).

IT-Politisk Forening finder det stærkt betænkeligt, at specielt denne nye oplysning med advarsel mod kreditgivning stilles til rådighed for en bred kreds af virksomheder i lighed med det mere neutrale ønske om beskyttelse mod markedsføring. Selv om den konkrete årsag til registrering af en advarsel mod kreditgivning ikke vil fremgå af CPR-registeret, vil alle rimelige årsager dække over at borgeren befinder sig i en udsat situation, for eksempel offer for kriminalitet eller alvorlige økonomiske problemer. Den type information skal ikke udstilles bredt, men det er netop hvad lovforslaget indebærer.

Lovforslaget sætter endvidere ikke nogle konkrete begrænsninger for hvad virksomheder, der køber oplysninger om borgernes private forhold fra CPR-kontoret, kan bruge denne advarselsregistrering til. Den mest oplagte anvendelse er naturligvis kreditvurdering, men det kræver ikke meget fantasi at forestille sig andre anvendelser, specielt ikke når oplysningerne kan være tilgængelig på "bulk" basis om en større gruppe borgere for danske og udenlandske virksomheder. Sådanne andre anvendelser kunne være målrettet markedsføring rettet mod borgere, som har været udsat for identitetstyveri.

Persondataloven sætter selvfølgelig visse begrænsninger, men vi mener ikke at det er tilstrækkeligt, især ikke fordi videregivelsen fra CPR-kontoret sker uden informeret samtykke fra borgeren. Lovforslaget bør fastsætte en specifik formålsbegrænsning til kreditvurdering uden nogle undtagelser (for eksempel persondatalovens princip om "berettiget interesse" som retsligt grundlag for behandling af personoplysninger, der ofte fortolkes meget bredt) for den nye advarselsregistrering.

Hvis der i CPR-registeret skal være mulighed for at registrere en advarsel mod kreditgivning, vil IT-Politisk Forening anbefale disse ændringer af lovforslaget:

1. Oplysningerne kan kun udleveres fra CPR-kontoret om en konkret borger i forbindelse med en konkret kreditvurdering.
2. Der skal under ingen omstændigheder være mulighed for "bulk" videregivelse som i CPR-lovens § 38, heller ikke via den kommende "datafordeler" som omtales i lovforslaget.
3. Hvis virksomhedens adgang til CPR-oplysningerne sker elektronisk (jf. CPR-lovens § 39) skal der være passende tekniske begrænsninger mod at virksomhederne indhenter oplysninger om en større kreds af personer. En anden mulighed for at begrænse adgangen er et passende (højt) gebyr per oplysning, som efterspørges manuelt eller elektronisk.

4. Borgeren skal underrettes per brev (eller Offentlig Digital Post, hvis dette ikke er fravalgt), når en virksomhed anmoder om oplysninger om eventuel advarselsregistrering hos CPR-kontoret. Udsendelse af dette brev kan finansieres af det gebyr, som vi foreslår opkrævet hos kreditgiverne for at begrænse adgangen til, og det potentielle misbrug af, oplysningerne om advarsel mod kreditgivning.
5. Virksomheden må kun bruge den eventuelle oplysning om advarselsregistrering i den konkrete kreditvurdering (formålsbegrænsning). Når der er truffet beslutning om tilsagn eller afvisning af kreditgivning, skal oplysningen slettes.

Disse ændringer vil bidrage til at sikre, at adgangen til oplysningerne i CPR-registeret begrænses til det som er strengt nødvendigt for at kreditgivere kan bruge den eventuelle advarselsmarkering til at modvirke identitetsmisbrug i forbindelse med låneoptagelse.

Underretning til borgeren, når der er forespørgsel på en eventuel advarselsmarkering om borgeren, tjener to væsentlige formål. For det første bidrager det til at sikre mod misbrug af oplysningerne til andre formål end kreditgivning. For det andet kan det fortælle borgeren, at nogen prøver at misbruge vedkommendes CPR-nummer til låneoptagelse (hvis borgeren ikke selv står bag låneanmodningen).

Præcisering af at ordningen er reelt frivillig for borgerne uden pres (herunder indirekte pres)

Derudover vil IT-Politisk Forening anbefale, at det i lovforslagets bemærkninger fremhæves, at det er fuldstændigt frivilligt for borgerne, om de ønsker at benytte sig af denne mulighed for advarselsregistrering, og især at det aldrig må kunne have negative konsekvenser for borgeren i form af øget risiko for hæftelse for gæld som andre har optaget ved identitetsmisbrug, hvis borgeren ikke ønsker at benytte sig af tilbuddet om at få indført en advarselsregistrering i CPR-registeret.

Vi forventer at dette er Social- og Indenrigsministeriets hensigt, men vi synes ikke, at denne hensigt fremgår

tilstrækkeligt præcist af de nuværende bemærkninger. Vi er særligt bekymret for denne formulering i bemærkningerne:

Yder en virksomhed lån eller kredit uden at tilgå en registreret markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller uden at tillægge en sådan oplysning betydning, vil dette kunne indgå som et moment ved den efterfølgende vurdering af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med f.eks. i forbindelse med, at en borger over for virksomheden påberåber sig at have været udsat for identitetsmisbrug.

Vi frygter at denne formulering af domstolene kan blive fortolket derhen, at en kreditgivers krav mod en borger om et gældsforhold styrkes, hvis kreditgiveren har undersøgt om der var en advarselsregistrering vedr. borgeren i CPR-registeret og konstateret at det ikke var tilfældet. I så fald vil det reelt ikke længere være frivilligt for borgeren, om vedkommende ønsker at få foretaget en advarselsregistrering efter eksempelvis tyveri af et sundhedskort.

IT-Politisk Forening vil anbefale, at det i bemærkningerne udtrykkeligt præciseres, at en manglende registrering om advarsel mod kreditgivning aldrig vil kunne komme borgeren til skade, herunder i en retslig vurdering af om et gældsforhold reelt består eller om gældsforholdet er optaget af andre ved identitetsmisbrug.

Det forhold at en kreditgiver checker for eventuelle advarselsregistreringer i CPR-registeret må ikke på nogen måde kunne erstatte den kontrol og agtpågivenhed, som en kreditgiver bør udføre for at sikre mod identitetsmisbrug (og naturligvis muligheden for at kreditgiveren senere kan inddrive fordringen med retssystemets hjælp, hvis debitor ikke betaler).